

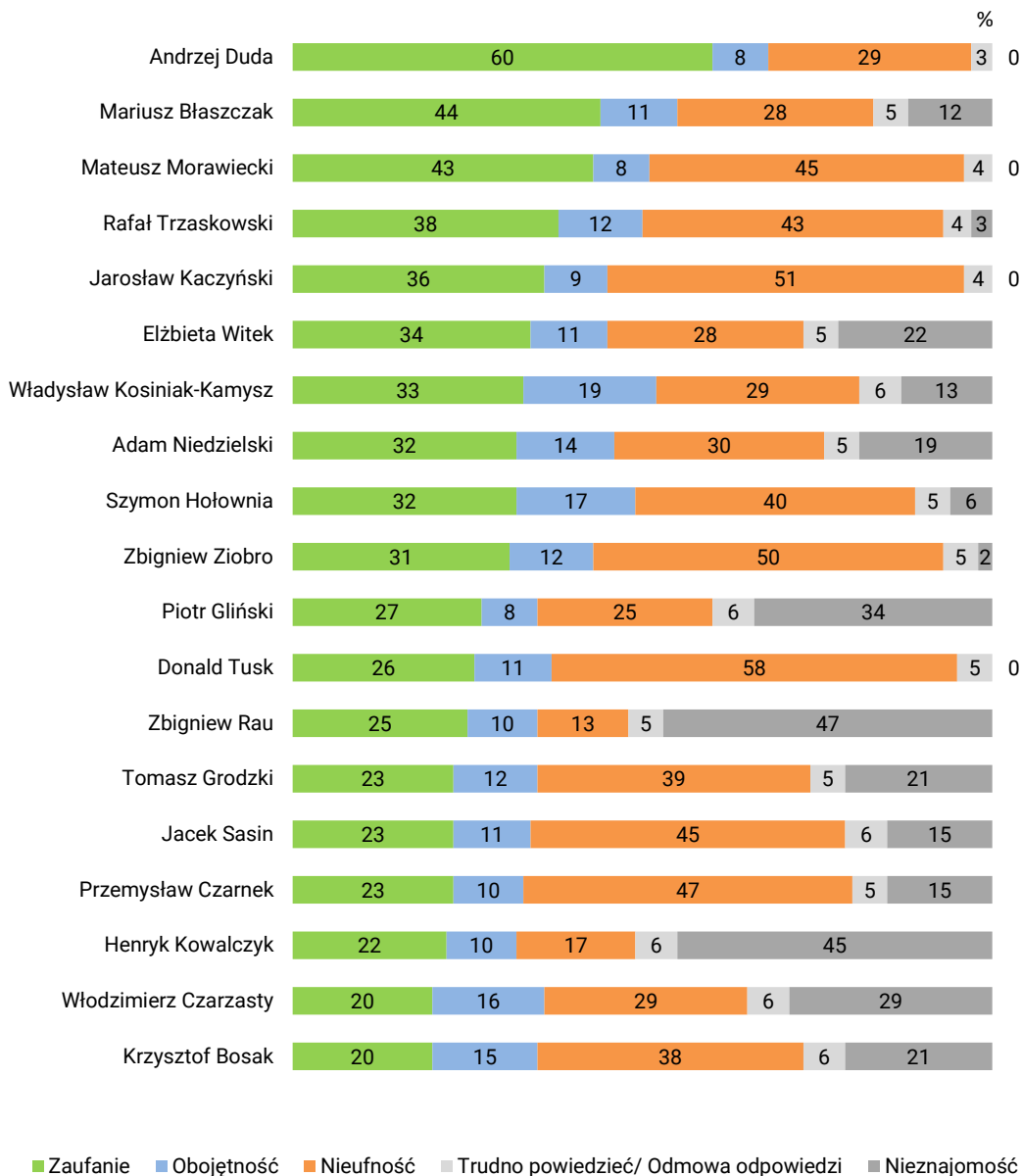
Zaufanie do polityków w marcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w marcu

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (395) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnym od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnym od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 6 do 16 marca 2023 roku na próbie liczącej 993 osoby (w tym: 58,0% metodą CAPI, 24,6% – CATI i 17,4% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

W naszych badaniach na liście ocenianych osobistości życia publicznego i politycznego zawsze znajdują się: prezydent RP, aktualni marszałkowie Sejmu i Senatu, premier oraz liderzy głównych ugrupowań politycznych. Pozostała część listy podlega zmianom i obejmuje np. szefów resortów. Badanie, którego wyniki prezentujemy, przeprowadziliśmy na reprezentatywnej imiennej próbie losowej pełnoletnich mieszkańców kraju. Realizowane było ono w ramach procedury mixed-mode¹.

Ankietowani oceniali poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako bardzo duże zaufanie (+5).

Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych osobistości życia publicznego i politycznego w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych osób oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych z badanych, którzy je identyfikują i potrafią ocenić.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (395) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 6 do 16 marca 2023 roku na próbie liczącej 993 osoby (w tym: 58,0% metodą CAPI, 24,6% – CATI i 17,4% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

ZAUFIANIE I NIEUFNOŚĆ

W marcu, tak jak dotychczas, pierwsze miejsce na liście najczęściej obdarzanych zaufaniem polityków zajmuje prezydent Andrzej Duda. Zaufanie do prezydenta deklaruje obecnie 60% ankietowanych, o 4 punkty procentowe więcej niż w lutym, nie ufa mu zaś mniej niż co trzeci ankietowany (29%, spadek o 3 punkty). Marzec jest już trzecim miesiącem poprawy ocen prezydenta, a jego aktualne notowania są najlepsze od dwóch lat (od marca 2021 roku). Pod względem rozmiarów społecznego zaufania prezydent wyraźnie dystansuje w tym miesiącu pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej.

Drugie miejsce w rankingu społecznego zaufania, tak jak w lutym, zajmuje wicepremier, szef MON Mariusz Błaszczak. Ufa mu 44% badanych, a nieco ponad jedna czwarta ankietowanych deklaruje w stosunku do niego nieufność (28%). Po odnotowanej w ubiegłym miesiącu znaczącej poprawie ocen, w marcu notowania Mariusza Błaszczaka zmieniły się już tylko nieznacznie (różnice utrzymane są w granicach błędu pomiaru: wzrost zaufania o 2 punkty procentowe i spadek nieufności o 1 punkt).

Na trzeciej pozycji, z zaufaniem minimalnie mniejszym od szefa MON, lokuje się w tym miesiącu premier Mateusz Morawiecki. Ufa mu 43% ankietowanych, a więc nieznacznie więcej osób niż w lutym (wzrost o 2 punkty procentowe). Inaczej jednak niż w przypadku wyżej lokowanych w marcowym rankingu prezydenta Andrzeja Dudy oraz szefa MON Mariusza Błaszczaka, w ocenach których przeważają pozytywne noty, badani są podzieleni w swych opiniach na temat szefa rządu. Prawie tylu samo respondentów ma zaufanie do Mateusza Morawieckiego, co mu nie ufa (45% deklaracji nieufności, spadek o 1 punkt procentowy).

Słabsze od lutowych są natomiast aktualne notowania cieszącego się największym zaufaniem spośród opozycyjnych polityków, wiceprzewodniczącego Platformy Obywatelskiej, prezydenta stolicy Rafała Trzaskowskiego, który w tym miesiącu zajmuje czwarte miejsce w rankingu. Ufa mu 38% ankietowanych, a więc o 3 punkty procentowe mniej niż miesiąc temu. W stosunku do poprzedniego pomiaru przybyło też nieco badanych deklarujących wobec niego nieufność (wzrost o 3 punkty procentowe) i obecnie w ocenach Rafała Trzaskowskiego wyraźnie już przeważają negatywne noty (43% deklaracji nieufności wobec 38% - zaufania).

Pierwszą piątkę polityków cieszących się największym zaufaniem zamyka w tym miesiącu prezes Prawa i Sprawiedliwości Jarosław Kaczyński. Po odnotowanej w lutym sporej poprawie ocen, zaufanie do szefa rządzącej formacji ustabilizowało się na relatywnie wysokim, wyższym niż we wcześniejszych miesiącach poziomie. Jarosławowi Kaczyńskiemu ufa 36% badanych (wzrost o 1 punkt procentowy w stosunku do lutego). Mimo lepszych ocen, lider rządzącej formacji nadal pozostaje jednym z najczęściej budzących nieufność ankietowanych polityków. Nie ufa mu nieco ponad połowa badanych (51%, spadek o 2 punkty w stosunku do lutego).

Kolejne miejsca w rankingu, z zaufaniem około jednej trzeciej respondentów, zajmują: marszałek Sejmu Elżbieta Witek, która w ubiegłym miesiącu również wyraźnie zyskała w ocenie badanych, oraz lider PSL-Koalicji Polskiej Władysław Kosiniak-Kamysz. Zaufanie do marszałek Sejmu ma obecnie

34% ankietowanych (o 2 punkty procentowe więcej niż w lutym), trochę mniejszy odsetek respondentów wyraża w stosunku do niej nieufność (28%, wzrost o 1 punkt). Bardzo podobne notowania ma obecnie lider PSL-Koalicji Polskiej Władysław Kosiniak-Kamysz. Zaufanie do niego deklaruje 33% respondentów, nieco mniej osób mu nie ufa (29%). Notowania Władysława Kosiniaka-Kamysza nie zmieniły się znacząco od lutego (2-punktowy spadek zaufania i 1-punktowy spadek nieufności).

Nieznacznie mniej – po 32% deklaracji zaufania – uzyskali w tym miesiącu lider Polski 2050 Szymon Hołownia oraz minister zdrowia Adam Niedzielski. Marzec przyniósł niezbyt duży, aczkolwiek kolejny już na przestrzeni ostatnich miesięcy spadek notowań lidera Polski 2050. W porównaniu z lutym odsetek badanych deklarujących do niego zaufanie zmniejszył się o 4 punkty procentowe i jednocześnie przybyło nieco osób, które mu nie ufają (wzrost o 3 punkty). Obecnie w społecznych ocenach lidera Polski 2050 wyraźnie przeważają już negatywne noty (40% deklaracji nieufności wobec 32% – zaufania).

Lepiej wypada bilans zaufania i nieufności nieco słabiej znanego i – co za tym idzie ocenianego przez trochę węższą grupą badanych – ministra zdrowia Adama Niedzielskiego. Jego społeczny odbiór określić można jako ambiwalentny. Zaufaniem obdarza go prawie tylu samo badanych (32%, wzrost o 2 punkty procentowe), ilu mu nie ufa (30%, spadek o 1 punkt).

Podobnym zaufaniem, blisko jednej trzeciej ankietowanych, cieszy się jeszcze lider Solidarnej Polski, minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro. Ufa mu 31% ankietowanych (wzrost o 1 punkt). Dominującym nastawieniem wobec tego polityka niezmiennie pozostaje jednak nieufność (50% deklaracji braku zaufania, spadek o 2 punkty procentowe w stosunku do lutego).

Na kolejnych pozycjach marcowego rankingu, z zaufaniem około jednej czwartej badanych, znaleźli się: minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński, lider głównej formacji opozycyjnej, Koalicji Obywatelskiej, Donald Tusk oraz wciąż mało znany szerokiej publiczności, ale dobrze oceniany przez identyfikujące go osoby, minister spraw zagranicznych Zbigniew Rau.

Zaufanie do wicepremiera, ministra kultury i dziedzictwa narodowego deklaruje 27% ankietowanych, niewiele mniejszy odsetek respondentów mu nie ufa (25%). W porównaniu z lutym ubyłoby nieco badanych mających do Piotra Glińskiego negatywne nastawienie (spadek nieufności o 3 punkty procentowe). Dla sporej części respondentów wicepremier Piotr Gliński jest jednak politykiem nieznanym – jego nazwisko i wizerunek nic nie mówią co trzeciemu z pytanych (34% deklaracji nieznanomości).

Prawie tylu samo badanych (26%) ufa liderowi głównej z opozycyjnych formacji, KO – szefowi Platformy Obywatelskiej Donaldowi Tuskowi. W ciągu ostatnich tygodni dzielących kolejne badania zaufanie do szefa Platformy zmniejszyło się o 4 punkty procentowe, nieznacznie (o 2 punkty) wzrosła przy tym liczba respondentów wyrażających w stosunku do niego nieufność. Obecnie nastawienie takie do Donalda Tuska deklaruje 58% ankietowanych, a więc ponad dwukrotnie więcej osób, niż wyraża wobec niego zaufanie.

Minister spraw zagranicznych Zbigniew Rau, nierozpoznawany przez prawie połowę badanych (47% deklaracji nieznamomości), cieszy się zaufaniem 25% ankietowanych (spadek o 1 punkt w stosunku do lutego). Do nielicznych należą osoby, które mu nie ufają (13%, spadek o 3 punkty procentowe).

Nieco mniej deklaracji zaufania (po 23%) zebrali w tym miesiącu minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek, wicepremier, minister aktywów państwowych Jacek Sasin oraz marszałek Senatu Tomasz Grodzki. W stosunku do wszystkich tych polityków dominuje nieufność. Relatywnie najwięcej negatywnych emocji budzi minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek (47%), choć w porównaniu z ostatnimi jego notowaniami, z listopada ubiegłego roku, odsetek takich wskazań jest nieco niższy (spadek nieufności o 3 punkty procentowe). W niewiele mniejszym stopniu negatywne noty dominują też w ocenach Jacka Sasina (45% deklaracji nieufności wobec 23% – zaufania). Bilans ten nieco lepiej, choć również zdecydowanie *in minus*, wypada w przypadku marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego – nie ufa mu 39% ankietowanych, przy 23% deklarujących do niego zaufanie.

Na podobnym poziomie kształtuje się zaufanie do jednego z najmniej znanych spośród uwzględnionych w badaniu przedstawicieli urzędującego gabinetu, ministra rolnictwa i rozwoju wsi, wicepremiera Henryka Kowalczyka. Mimo wieloletniego stażu na politycznej scenie i pełnienia eksponowanych funkcji teraz i w przeszłości, nazwisko szefa resortu rolnictwa nic nie mówi ponad dwóm piątym pytanych (45% deklaracji nieznamomości). Wśród identyfikujących go osób wicepremier Kowalczyk ma obecnie relatywnie dobre notowania. Ufa mu 22% ankietowanych, a mniej badanych wyraża w stosunku do niego nieufność (17%, spadek o 3 punkty procentowe).

Ostatnie miejsca w marcowym rankingu, z zaufaniem jednej piątej ankietowanych, przypadły liderom dwóch ugrupowań parlamentarnej opozycji: współprzewodniczącemu Nowej Lewicy Włodzimierzowi Czarzastemu (20% deklaracji zaufania i 29% – nieufności) oraz Krzysztofowi Bosakowi – politykowi Konfederacji WiN i byłemu kandydatowi tej formacji w ostatnich wyborach prezydenckich, który w tym miesiącu wyraźnie stracił na zaufaniu społecznym. W marcu odsetek badanych mających zaufanie do polityka Konfederacji zmniejszył się z 27% w lutym do 20% obecnie (spadek o 7 punktów procentowych). Jednocześnie nie przybyło znacząco badanych mających doń negatywny stosunek i deklarujących brak zaufania (38%, wzrost o 2 punkty procentowe – różnica w granicach błędu pomiaru).

Stabilne okazały się natomiast notowania Włodzimierza Czarzastego, choć również lider Lewicy zbiera więcej głosów nieufności (29%), niż zaufania (20%). Mimo długiego stażu na scenie politycznej nie rozpoznaje go prawie co trzeci pytany (29%).

TABELA 1

Politycy	Odsetki badanych deklarujących					
	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	III 2023	Różnica od II 2023	III 2023	Różnica od II 2023		
Andrzej Duda	60	4	29	-3	8	0
Mariusz Błaszczak	44	2	28	-1	11	12
Mateusz Morawiecki	43	2	45	-1	8	0
Rafał Trzaskowski	38	-3	43	3	12	3
Jarosław Kaczyński	36	1	51	-2	9	0
Elżbieta Witek	34	2	28	1	11	22
Władysław Kosiniak-Kamysz	33	-2	29	-1	19	13
Adam Niedzielski	32	2	30	-1	14	19
Szymon Hołownia	32	-4	40	3	17	6
Zbigniew Ziobro	31	1	50	-2	12	2
Piotr Gliński	27	0	25	-3	8	34
Donald Tusk	26	-4	58	2	11	0
Zbigniew Rau	25	-1	13	-3	10	47
Tomasz Grodzki	23	1	39	0	12	21
Jacek Sasin	23	-1	45	-2	11	15
Przemysław Czarnek	23	-	47	-	10	15
Henryk Kowalczyk	22	1	17	-3	10	45
Włodzimierz Czarzasty	20	-	29	-	16	29
Krzysztof Bosak	20	-7	38	2	15	21

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. W jakim stopniu każda z przedstawionych dalej osób budzi Pana(i) zaufanie? Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę mi o tym powiedzieć/zaznaczyć tę odpowiedź*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0. W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Spśród uwzględnionych w badaniu polityków z brakiem zaufania ze strony badanych zdecydowanie najczęściej spotyka się obecnie Donald Tusk. Nie ufa mu prawie trzy piąte ankietowanych (58%). Drugie miejsce w tym negatywnym rankingu, z wyraźnie lepszym od szefa PO wynikiem, zajmuje prezes PiS Jarosław Kaczyński (51% deklaracji nieufności). Połowa ankietowanych nie ufa także liderowi współrządzącej Solidarnej Polski, ministrowi sprawiedliwości i prokuratorowi generalnemu Zbigniewowi Ziobrze (50%), a blisko co drugi respondent nie ma zaufania do ministra edukacji i nauki Przemysława Czarnka (47%). Nieufność ponad dwóch piątych badanych budzą także premier Mateusz Morawiecki, wicepremier Jacek Sasin (po 45% negatywnych wskazań) oraz Rafał Trzaskowski (43%).

Marzec nie przyniósł dużych zmian w społecznych ocenach polityków. Po ubiegłomiesięcznej poprawie notowań dużej części polityków obozu rządzącego, obecnie obserwujemy głównie stabilizację tych ocen, często przy minimalnej, utrzymanej w granicach błędu pomiaru tendencji wzrostowej.

O wyraźnej, aczkolwiek również niezbyt dużej poprawie notowań można natomiast mówić w przypadku prezydenta. W marcu zaufanie do Andrzeja Dudy wzrosło o 4 punkty procentowe, jednocześnie ubyło nieco badanych deklarujących w stosunku do niego nieufność (spadek o 3 punkty). Aktualne notowania prezydenta okazały się najlepszymi jego ocenami od dwóch lat, marzec jest już kolejnym miesiącem utrzymywania się w notowaniach głowy państwa słabej tendencji wzrostowej.

Poza prezydentem żaden z polityków uwzględnionych w badaniu nie zyskał na zaufaniu społecznym więcej niż 1–2 punkty procentowe, natomiast spadek negatywnych ocen o 3 punkty notujemy jeszcze w przypadku wicepremiera Piotra Glińskiego, szefa polskiej dyplomacji Zbigniewa Raua oraz ministra rolnictwa i rozwoju wsi Henryka Kowalczyka².

Dłuższa jest w tym miesiącu lista polityków, którzy w ciągu ostatnich tygodni stracili w opinii badanych. Niekorzystne zmiany w ocenach notują w tym miesiącu przede wszystkim przedstawiciele opozycji. Relatywnie najwięcej na zaufaniu społecznym stracił jeden z liderów Konfederacji WiN Krzysztof Bosak (spadek zaufania o 7 punktów procentowych i minimalny, utrzymany w granicach błędu pomiaru wzrost nieufności – o 2 punkty). Trochę gorsze od lutowych są aktualne notowania lidera Polski 2050 Szymona Hołowni (spadek zaufania o 4 punkty procentowe i wzrost nieufności o 3 punkty), Donalda Tuska (spadek zaufania o 4 punkty procentowe i 2-punktowy wzrost nieufności) oraz Rafała Trzaskowskiego (spadek zaufania o 3 punkty procentowe i taki sam 3-punktowy wzrost nieufności).

² Badanie zostało przeprowadzone przed wydarzeniami na targach rolniczych w Kielcach.

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań													
	2022											2023		
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
M. Błaszczak	32	36	36	38	36	36	36	39	37	39	36	37	42	44
K. Bosak	24	25	23	23	23	25	24	25	22	22	24	26	27	20
P. Czarnek	20	23	21	-	-	-	-	21	-	21	-	-	-	23
W. Czarzasty	17	22	20	19	20	-	21	-	21	21	-	21	-	20
A. Duda	50	57	57	58	55	56	48	52	51	54	50	54	56	60
P. Gliński	23	23	24	25	27	26	24	25	25	27	25	25	27	27
T. Grodzki	23	28	23	24	23	25	25	26	23	24	26	24	22	23
Sz. Hołownia	45	46	44	39	42	42	40	46	40	41	43	36	36	32
J. Kaczyński	31	32	33	36	35	33	32	33	32	34	29	30	35	36
W. Kosiniak-Kamysz	32	37	36	34	35	34	35	40	33	33	35	34	35	33
H. Kowalczyk	16	15	15	17	18	17	18	20	16	21	18	19	21	22
M. Morawiecki	41	45	43	46	44	41	36	37	37	41	37	38	41	43
A. Niedzielski	32	34	32	33	30	34	30	30	31	-	-	29	30	32
Z. Rau	-	25	22	21	23	22	20	22	23	23	19	22	26	25
J. Sasin	20	23	20	20	21	22	20	19	20	21	21	22	24	23
R. Trzaskowski	38	44	44	41	41	39	40	46	41	40	44	40	41	38
D. Tusk	27	32	30	28	29	30	29	32	30	29	31	30	30	26
E. Witek	26	30	30	31	31	29	28	29	27	30	28	29	32	34
Z. Ziobro	30	31	27	29	29	28	27	27	28	27	25	26	30	31

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań													
	2022											2023		
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
M. Błaszczak	32	31	32	28	32	32	35	33	33	34	35	34	29	28
K. Bosak	32	35	36	36	37	37	39	38	39	37	36	34	36	38
P. Czarnek	45	46	45	-	-	-	-	51	-	50	-	-	-	47
W. Czarzasty	31	29	31	30	30	-	30	-	32	30	-	31	-	29
A. Duda	37	30	30	29	32	31	40	37	37	35	37	35	32	29
P. Gliński	24	26	26	23	24	25	29	28	27	28	28	27	28	25
T. Grodzki	31	32	40	35	38	36	38	36	38	37	35	36	39	39
Sz. Hołownia	28	26	30	30	32	31	32	29	34	34	29	37	37	40
J. Kaczyński	58	56	57	51	53	53	55	57	56	55	60	57	53	51
W. Kosiniak-Kamysz	26	24	25	27	27	28	27	25	28	30	27	28	30	29
H. Kowalczyk	13	16	16	15	16	16	20	20	18	18	19	20	20	17
M. Morawiecki	47	43	45	40	45	46	52	51	50	48	50	50	46	45
A. Niedzielski	33	29	30	29	32	26	38	36	32	-	-	34	31	30
Z. Rau	-	12	13	11	12	13	17	17	16	15	17	16	16	13
J. Sasin	43	44	46	43	44	43	49	50	49	48	50	47	47	45
R. Trzaskowski	39	35	36	38	37	38	40	37	38	41	36	37	40	43
D. Tusk	54	51	54	53	55	52	53	53	55	57	51	54	56	58
E. Witek	33	33	33	30	30	30	36	34	33	34	34	34	27	28
Z. Ziobro	50	49	53	52	52	53	56	56	53	56	59	55	52	50

ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA-NIEUFNOŚCI

Omawiane wyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

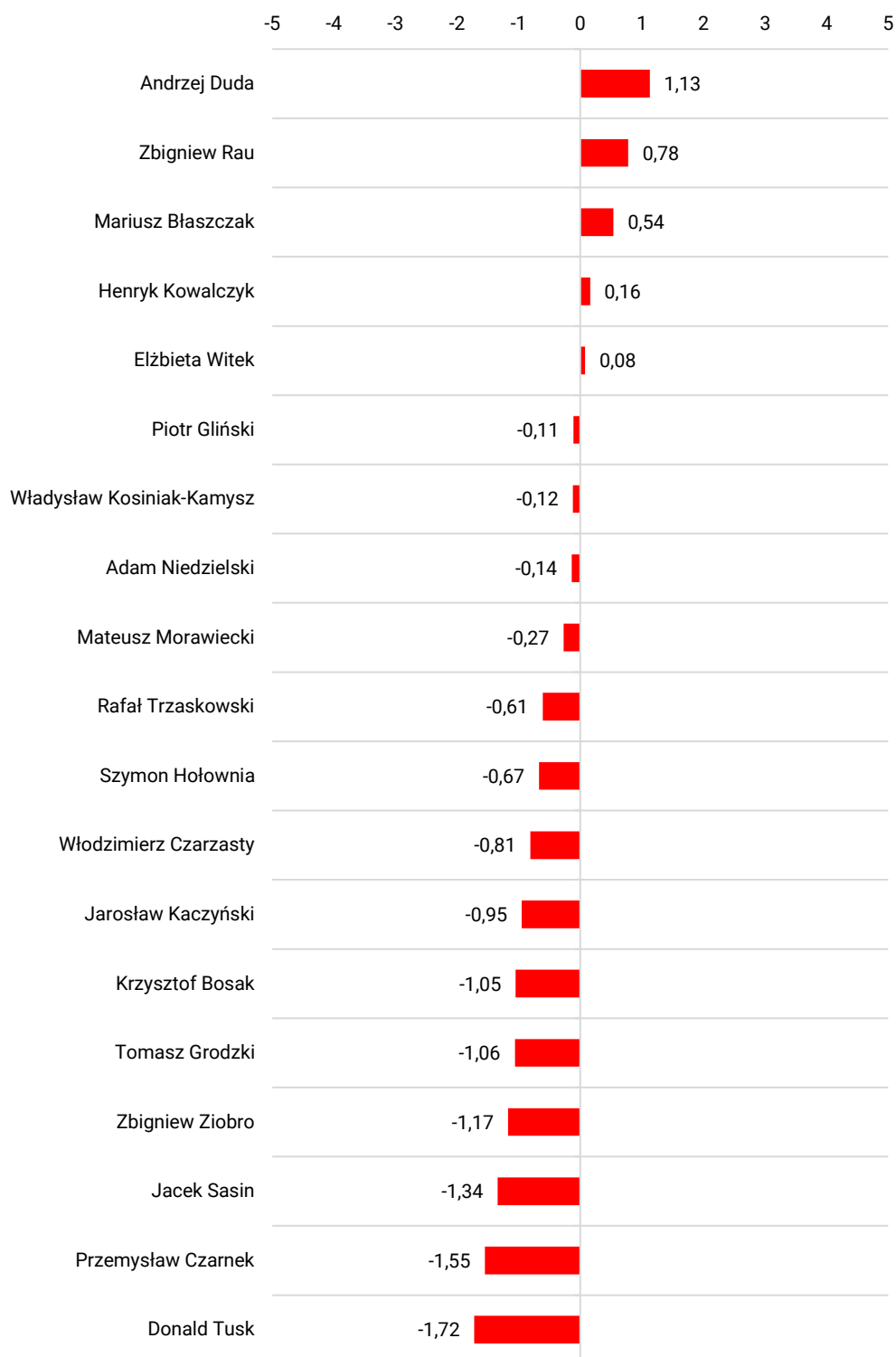
Średnie wszystkich ujętych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej, obliczone na podstawie wskazań respondentów na jedenastopunktowej skali zaufania–nieufności (od +5 do -5), pokazują, że poziom zaufania do większości czołowych przedstawicieli polskiej sceny politycznej jest – ogólnie rzecz biorąc – niski. Średnie te mieszają się w wąskim przedziale od +1,13 do -1,72, przy czym tylko w przypadku pięciu polityków mają one wartość dodatnią, a więc świadczą o przewadze siły pozytywnych nastawień.

Najwyższą średnią ocen, podobnie jak w ubiegłych miesiącach, ma lider naszego rankingu zaufania, prezydent Andrzej Duda (1,13 punktu). Drugie miejsce pod względem korzystnego bilansu ocen zajmuje szef polskiej dyplomacji Zbigniew Rau – polityk nieidentyfikowany przez prawie połowę ankietowanych, a co za tym idzie w skali ogółu niezbyt często jest obdarzany zaufaniem, jednak wśród osób go identyfikujących mający dobre notowania (średnia 0,78 punktu). Trzecią co do wartości średnią ocen uzyskał w tym miesiącu szef MON Mariusz Błaszczak (0,54).

Dodatnią średnią ocen, bliską już jednak wartości środka skali (0), a więc wskazującą na niewielką przewagę pozytywnych ocen, mają jeszcze minister rolnictwa i rozwoju wsi Henryk Kowalczyk oraz marszałek Sejmu Elżbieta Witek (średnie ocen wynoszą odpowiednio +0,16 i +0,08 punktu). W przypadku pozostałych uwzględnionych w badaniu polityków bilans zaufania i nieufności jest ujemny.

Najgorzej odbieranym politykiem, jak wskazuje wartość średniej ocen, jest obecnie lider Koalicji Obywatelskiej Donald Tusk (-1,72). Niską średnią ocen (poniżej -1 punktu), świadczącą o zdecydowanej przewadze negatywnych nastawień, mają także minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek (-1,55), wicepremier Jacek Sasin (-1,34), a także minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro (-1,17), marszałek Senatu Tomasz Grodzki (-1,06) oraz polityk Konfederacji Krzysztof Bosak (-1,05). Zdecydowanie *in minus* wypada również bilans ocen prezesa Prawa i Sprawiedliwości Jarosława Kaczyńskiego (-0,95), współlidera Lewicy Włodzimierza Czarzastego (-0,81), a także szefa Polski 2050 Szymona Hołowni (-0,67) i prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego (-0,61). Jako umiarkowanie negatywny można natomiast traktować społeczny odbiór premiera Mateusza Morawieckiego (-0,27). Ujemną średnią ocen, dość bliską jednak wartości środka skali, a zatem wskazującą na bardzo niewielką przewagę negatywnych nastawień, mają minister zdrowia Adam Niedzielski, lider kolacji PSL-Koalicji Polskiej Władysław Kosiniak-Kamysz oraz szef resortu kultury Piotr Gliński (odpowiednio: -0,14, -0,12 i -0,11 punktu).

RYS. 1. Zaufanie do polityków w marcu 2023 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

W marcu, w porównaniu z ubiegłym miesiącem, w społecznym odbiorze uwzględnionych w naszym rankingu przedstawicieli sceny politycznej zmieniło się niewiele. Zmiany, jakie odnotowaliśmy na poziomie zagregowanych deklaracji zaufania i nieufności, w większości przypadków miały zbyt słabe natężenie, by istotnie zaważyć na dotychczasowym bilansie ocen poszczególnych polityków. Tylko nieznacznie wyższa od ubiegłomiesięcznej okazała się m.in. średnia ocen prezydenta Andrzeja Dudy, który w tym miesiącu zyskał na zaufaniu (wzrost średniej o 0,21 punktu – różnica nieistotna statystycznie). Niewielkie i również nieistotne statystycznie okazały się różnice średnich ocen Rafała Trzaskowskiego (różnica ta wyniosła -0,30 punktu), Szymona Hołowni (-0,25 punktu) i Donalda Tuska (-0,24 punktu), w stosunku do których badani nieco rzadziej niż w lutym deklarowali zaufanie, a częściej – nieufność. O znaczącym, istotnym statystycznie, niemniej jednak również bardzo niewielkim pogorszeniu się dotychczasowego bilansu ocen można mówić jedynie w przypadku Krzysztofa Bosaka (spadek wartości średniej o 0,29 punktu).

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	II 2023	III 2023	Różnica
Andrzej Duda	0,92	1,13	0,21
Henryk Kowalczyk	-0,05	0,16	0,21
Zbigniew Rau	0,63	0,78	0,15
Mariusz Błaszczak	0,40	0,54	0,14
Adam Niedzielski	-0,27	-0,14	0,13
Jarosław Kaczyński	-1,04	-0,95	0,09
Mateusz Morawiecki	-0,34	-0,27	0,07
Zbigniew Ziobro	-1,23	-1,17	0,06
Piotr Gliński	-0,15	-0,11	0,04
Tomasz Grodzki	-1,10	-1,06	0,04
Władysław Kosiniak-Kamysz	-0,15	-0,12	0,03
Elżbieta Witek	0,07	0,08	0,01
Jacek Sasin	-1,32	-1,34	-0,02
Donald Tusk	-1,48	-1,72	-0,24
Szymon Hołownia	-0,42	-0,67	-0,25
Krzysztof Bosak	-0,76	-1,05	-0,29 *
Rafał Trzaskowski	-0,31	-0,61	-0,30

* Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie 0,05

W marcu politykiem cieszącym się, według deklaracji badanych, największym zaufaniem społecznym jest prezydent Andrzej Duda, któremu ufa aż trzy piąte dorosłych Polaków. To najlepszy wynik prezydenta od dwóch lat. Pod względem rozmiarów społecznego zaufania w tym miesiącu prezydent dystansuje pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej. Na dwóch kolejnych miejscach naszego rankingu, z zaufaniem nieco ponad dwóch piątych badanych, znaleźli się wicepremier i szef MON Mariusz Błaszczak oraz premier Mateusz Morawiecki.

Z największą nieufnością spotykają się natomiast lider KO Donald Tusk, prezes PiS Jarosław Kaczyński oraz szef Solidarnej Polski, minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro. Politykom tym nie ufa co najmniej połowa ankietowanych.

Trzeci miesiąc roku 2023 nie przyniósł dużych zmian w społecznych ocenach polityków. W notowaniach sporej części przedstawicieli obozu rządzącego, po lutowej poprawie, obserwujemy stabilizację ocen, często przy minimalnej, utrzymanej w granicach błędu pomiaru tendencji wzrostowej. Natomiast pogorszyły się trochę oceny polityków opozycji.

W marcu wzrosło zaufanie do prezydenta Andrzeja Dudy, poza nim żaden z polityków nie zyskał znacząco w tym wymiarze ocen.

Politykami, których notowania od ostatniego badania relatywnie najbardziej się pogorszyły, są przedstawiciele opozycji. Nieco obniżyły się średnie ocen prezydenta Warszawy i polityka KO Rafała Trzaskowskiego, szefa Polski 2050 Szymona Hołowni i lidera KO Donalda Tuska. Jednak jedynym politykiem, którego bilans ocen pogorszył się w sposób istotny statystycznie, jest przedstawiciel Konfederacji Krzysztof Bosak.

Opracowała
Agnieszka Cybulska